

EUROpest to interdyscyplinarny projekt badawczy, którego celem jest lepsze zrozumienie, w jaki sposób złożone relacje między środowiskiem naturalnym a społeczeństwami wpływają na powstawanie i przebieg epidemii. Łącząc różne dziedziny nauki – od historii i archeologii po klimatologię i nauki biologiczne – badacze rozwijają nowatorskie podejście eko-bio-społeczne, zakładające, że choroby rozprzestrzeniają się i oddziałują na ludzi w wyniku wielu współzależnych czynników.

Jako „laboratorium” badań EUROpest wykorzystuje Europę późnego średniowiecza i wczesnej nowożytności – okres dobrze udokumentowany, a jednocześnie niezwykle zróżnicowany pod względem klimatycznym, społecznym i gospodarczym. Naukowcy analizują, jak zmiany klimatu, warunki życia, mobilność ludności czy struktury gospodarcze wpływały na występowanie chorób takich jak malaria, ospa prawdziwa, gruźlica czy choroby jelitowe, a także na pojawianie się najbardziej niszczycielskiej epidemii – dżumy.

W ramach projektu prowadzone są szczegółowe studia przypadków z różnych regionów Europy – od Hiszpanii po Litwę i od Grecji po Anglię. Badacze przyglądają się lokalnym uwarunkowaniom wybuchów epidemii, starając się zrozumieć nie tylko ich przyczyny, ale również skutki społeczne i środowiskowe w krótszej i dłuższej perspektywie.

EUROpest wyróżnia się nowoczesnym podejściem badawczym. Łączy analizę źródeł historycznych z danymi archeologicznymi, badaniami genetycznymi dawnych populacji, rekonstrukcjami środowiska oraz klimatu. Dodatkowo wykorzystuje zaawansowane metody uczenia maszynowego, które – pod nadzorem naukowców – pomagają identyfikować najważniejsze czynniki wpływające na rozwój epidemii.

Wyniki projektu mają znaczenie nie tylko dla lepszego poznania przeszłości. Sposób, w jaki dziś wyobrażamy sobie choroby epidemiczne, w dużej mierze opiera się na doświadczeniach historycznych. Dlatego EUROpest przyczynia się do tworzenia bardziej realistycznych scenariuszy przyszłych pandemii oraz do opracowywania skuteczniejszych strategii reagowania kryzysowego.

Projekt realizowany jest przez międzynarodowe konsorcjum instytucji naukowych, łączące ekspertów z wielu dziedzin i krajów. Dzięki tej współpracy EUROpest oferuje nowe spojrzenie na jedno z najważniejszych wyzwań zdrowotnych w historii i współczesności.